

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Označení materiálu:	VY_32_INOVACE_EKRZU_EKONOMIKA3_18
Název materiálu:	DAŇOVÁ SOUSTAVA
Tematická oblast:	Ekonomika, 3. ročník
Anotace:	Prezentace vysvětluje žákům pojetí a strukturu daňové soustavy ČR
Očekávaný výstup:	Žáci budou schopni vysvětlit, co je daň a dělení daní.
Klíčová slova:	Daň, daně přímé a nepřímé, poplatník daně, plátce daně, předmět daně, základ daně, sazba daně, daňové přiznání, DIČ.
Druh učebního materiálu:	PREZENTACE
Metodika:	Podklad pro výklad učiva
Obor:	29-54-H/01 Cukrář, 66-51-H/01 Prodavač, 65-51-H/01 Kuchař-číšník
Ročník:	TŘETÍ
Vytvořeno v programu:	Microsoft Office PowerPoint 2007
Odkaz:	
Autor: (jméno, příjmení, titul)	ING. ZUZANA EKRTOVÁ
Zpracováno dne:	31. 1. 2013
Prohlašuji, že při tvorbě výukového materiálu jsem respektoval(a) všeobecně užívané právní a morální zvyklosti, autorská a jiná práva třetích osob, zejména práva duševního vlastnictví (např. práva k obchodní firmě, autorská práva k software, k filmovým, hudebním a fotografickým dílům nebo práva k ochranným známkám) dle zákona 121/2000 Sb. (autorský zákon). Nesu veškerou právní odpovědnost za obsah a původ svého díla.	

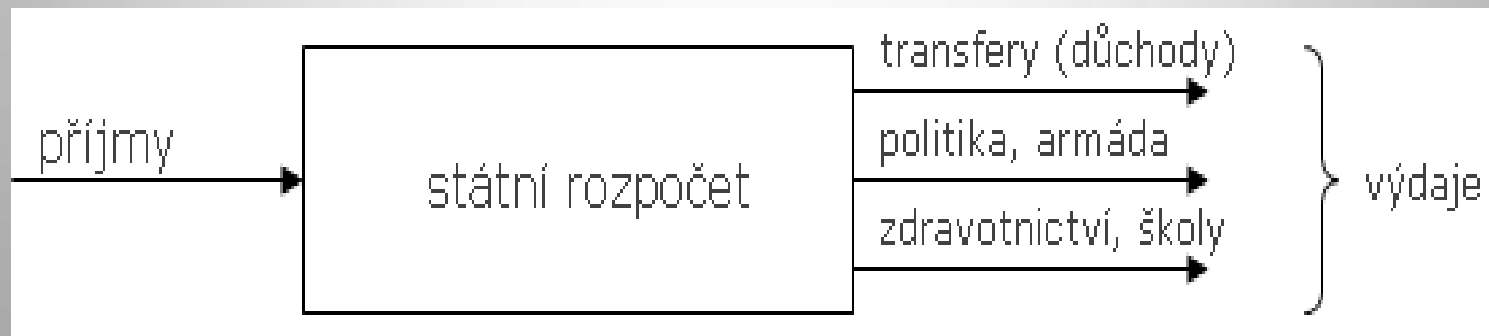
DAŇOVÁ SOUSTAVA ČR

K financování celospolečenských potřeb a k zabezpečení orgánů státní správy se vybírají **daně**. **Daně jsou rozhodujícím zdrojem státního rozpočtu.**

Z celkového příjmu státního rozpočtu tvoří daně se sociálním a zdravotním pojištěním asi 88% (bez soc. a zdrav. pojištění je to zhruba 64%) příjmů státního rozpočtu.

DAŇ

Daň je zákonem stanovená platba nenávratného charakteru, kterou platí různé subjekty (domácnosti, firmy) do rozpočtu státu nebo obce ve stanovené výši a stanoveném čase.

DAŇOVÁ SOUSTAVA ČR

Daňové povinnosti podléhají například peněžní i nepeněžní příjmy, vlastnictví a transakce s majetkem, konečná spotřeba zboží při nákupu spotřebitelem.

Povinnost platit daně je stanovena v daňových zákonech, které vytvářejí **daňovou soustavu.**

DAŇOVÁ SOUSTAVA ČR

Ekonomické reformy po roce 1989 si vyžádaly i přestavbu daňové soustavy tak, aby vyhovovala potřebám tržního hospodářství a změnám vlastnických vztahů.

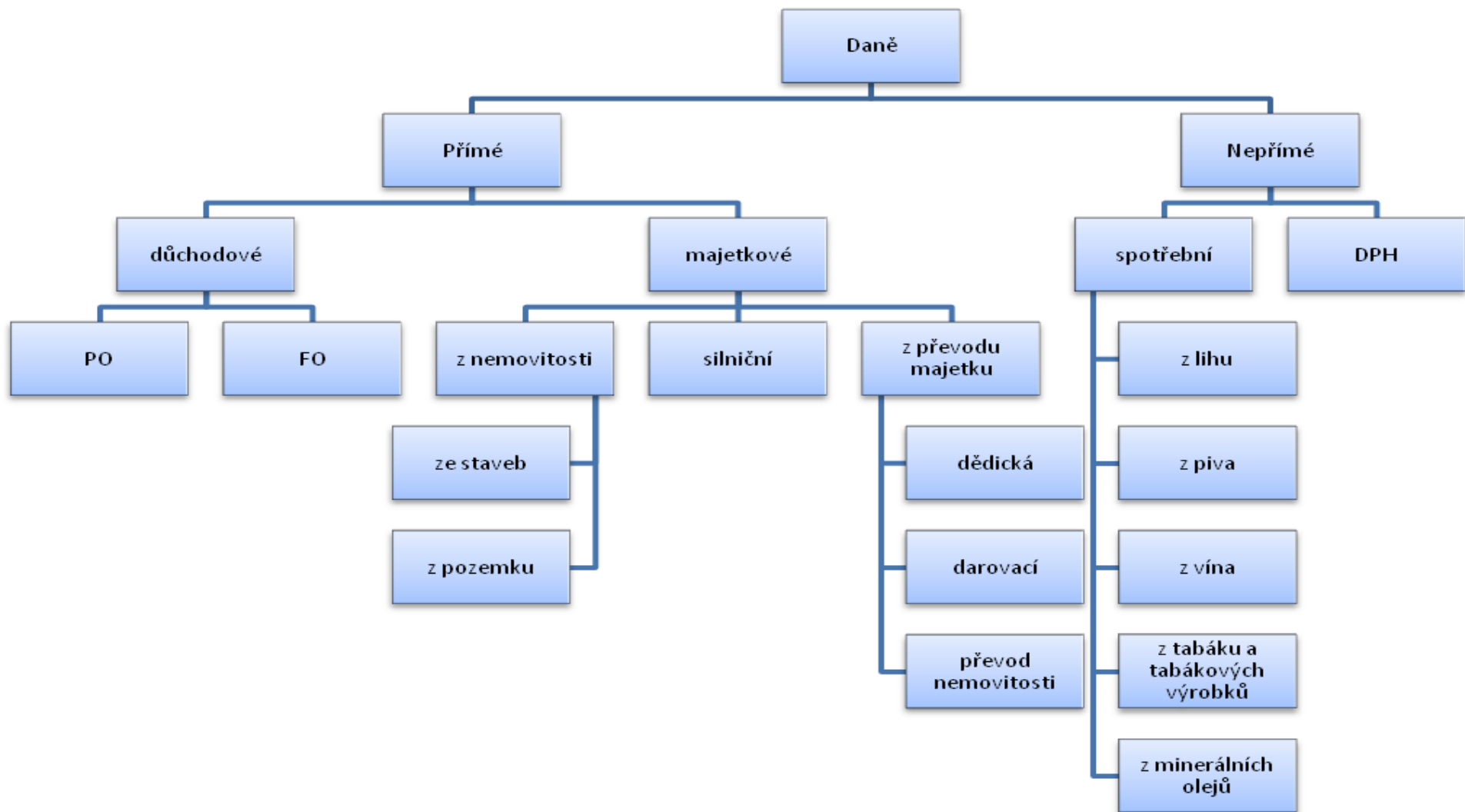
V roce 1992 s účinností **od 1. 1. 1993** byly přijaty veškeré **daňové zákony**. Tím byla koncipována i nová daňová soustava. Díky hospodářskému vývoji naší republiky a snaha o zdokonalování celého systému dochází neustále k **novelám jednotlivých zákonů**.

CÍLE DAŇOVÉ SOUSTAVY od roku 1993

1. Vytvořit přehledný daňový systém a snížit počet daňových zákonů
2. K různým formám podnikání přijmout stejný daňový přístup
3. Upustit od jednorázového zdanění zboží a nahradit ho DPH
4. Sblížit naše daňové právo s daňovým právem EU

DAŇOVÁ SOUSTAVA ČR

DAŇOVÁ SOUSTAVA ČR

Daňová soustava ČR je postavena na kombinaci **daní**:

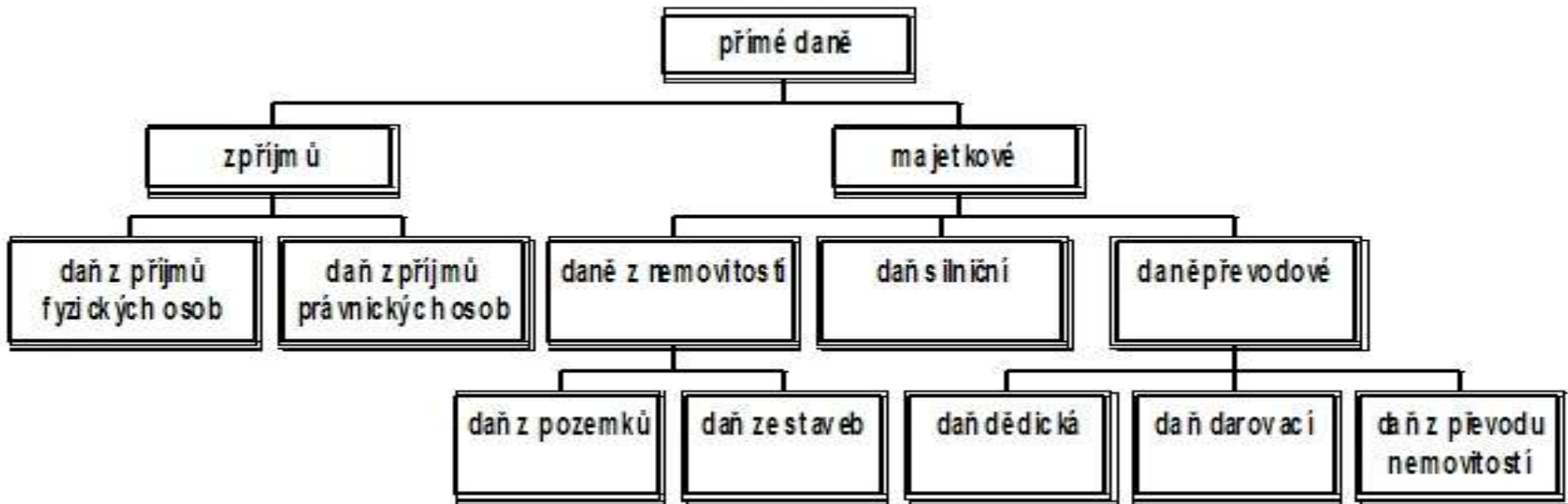
PŘÍMÝCH

NEPŘÍMÝCH

PŘÍMÉ DANĚ

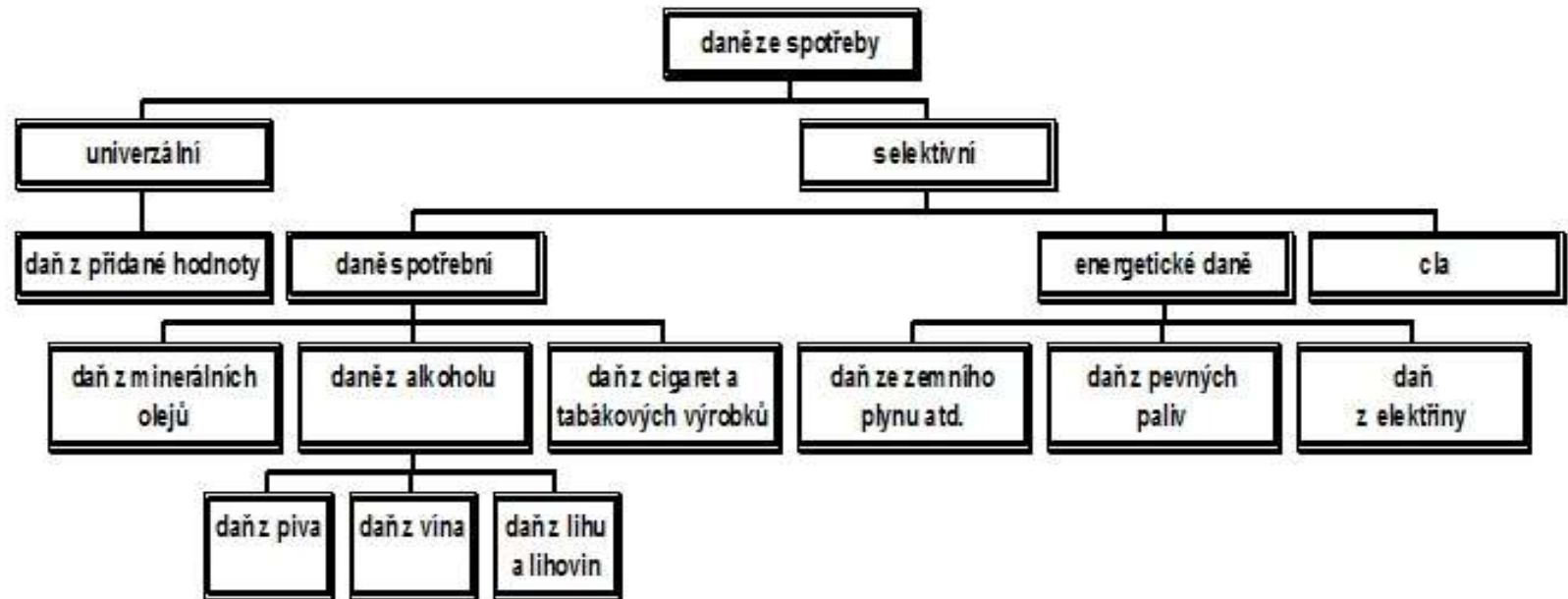
Jedná se o daně, které se bezprostředně vztahují na konkrétní fyzickou či právnickou osobu, která je i odvádí do rozpočtu.

NEPŘÍMÉ DANĚ

Jsou daně, které jsou vázány na jednotlivé druhy výrobků a služeb, jsou zahrnuty v jeho ceně. Poplatníkem těchto daní je spotřebitel, ale do rozpočtu je odvádí výrobce, obchodník.

NEPŘÍMÉ DANĚ

Jak čeští premiéři měnili daně

Václav Klaus

Vyšší sazba DPH se snížila z 23 na 22 procent, nižší zůstala na 5 procentech. Zavedl se nový, jednodušší systém daní z příjmu fyzických osob i firem.

1993–1998

Miloš Zeman

DPH zůstala beze změny, mezní sazba daně z příjmů fyzických osob se snížila ze 40 na 32 procent.

1998–2002

Vladimír Špidla

Vyšší sazba DPH sice klesla na 19 procent, ale přemístila se do ní většina zboží a služeb ze snížené sazby. Daně firem se postupně snížily z 31 na 24 procent.

2002–2004

Mirek Topolánek

Snížená sazba DPH se zvedla z 5 na 9 procent, klesly ale přímé daně: daň z hrubé mzdy je 19 procent, totéž už platí i pro firmy.

2006–2009

Jan Fischer

Úřednická vláda zvýšila obě sazby DPH o procento na 20, resp. 10 procent.

2009–2010

Petr Nečas

Sazby DPH se zvýšily na 15 a 21 procent, lidé s příjmem nad 100 tisíc měsíčně budou platit solidární sedmiprocentní příspěvek. Více budou platit i živnostníci.

2010–dosud

FOTO: ČTK, ARCHIV HN

DŮLEŽITÉ TERMÍNY

POPLATNÍK DANĚ: fyzická nebo právnická osoba, která ze zákona nese daňové břemeno. Je nucen ze zákona své příjmy použít na úhradu daně. Například pracovník, který je v zaměstnaneckém poměru, nese daňové břemeno, ale daň za něj odvádí zaměstnavatel (plátce daně).

PLÁTCE DANĚ: fyzická nebo právnická osoba, která je povinná daň vypočítat, vybrat a odvést do státního rozpočtu prostřednictvím finančního úřadu, např. zaměstnavatel za pracovníka v pracovním poměru.

DŮLEŽITÉ TERMÍNY

PŘEDMĚT DANĚ: finanční hodnota nebo jiná skutečnost, na jejímž základě je uložena daňovému poplatníkovi daňová povinnost. Je to např. mzda v pracovním poměru, hodnota zděděného majetku.

ZÁKLAD DANĚ: kvantitativně vyjádřená část předmětu daně, ze které se po příslušných úpravách (odpočtu a připočtu) odčitatelných či přičitatelných položek pomocí sazby daně stanoví výše daňové povinnosti.

DŮLEŽITÉ TERMÍNY

SAZBA DANĚ: jednotková výše daně vyjádřená v %.

DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ: dokument, v němž plátce daně uvádí výpočet daně se všemi potřebnými skutečnostmi pro výpočet daně.

DIČ (daňové identifikační číslo): číslo, které přiděluje správce daně (finanční úřad) pro provedené registraci k daním.

POUŽITÉ ZDROJE

1. Kolektiv České spořitelny, Dnešní finanční svět. TERRA-KLUB, o.p.s., 2012
2. Mach, J. *Ekonomika pro SOU – 3. díl*. Fortuna. 2002. ISBN 80-7168-729-4
3. http://ekonomie.topsid.com/index.php?war=danova_soustava_ceske_republiky
4. http://www.google.cz/search?q=da%C5%88ov%C3%A1+soustava&hl=cs&qscrl=1&rlz=1T4ADSA_csCZ406CZ409&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=ARRYUbX2JaOD4gTK1oHIDA&sqi=2&ved=0CDIQsAQ&biw=1366&bih=590#imgrc=R5MydfuhZvbpsM%3A%3Bxa81AH8GlgQYrM%3Bhttp%253A%252F%252Ffiles.ap-levova.webnode.cz%252F200000001-d7e7cd8e1b%252Ftabulka%2525202.PNG%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.ap-levova.estranky.cz%252Fclanky%252Fdanova-soustava%252Fschema-danove-soustavy.html%3B1017%3B730
5. http://www.google.cz/search?hl=cs&gs_rn=7&gs_ri=psy-ab&pq=da%C5%88ov%C3%A1+soustava&cp=5&gs_id=n&xhr=t&q=p%C5%99%C3%ADm%C3%A9+dan%C4%9B&qscrl=1&rlz=1T4ADSA_csCZ406CZ409&bav=on.2,or.r_qf.&bvm=bv.44442042,d.ZWU&ion=1&biw=1366&bih=590&wrapid=tljp1364727970776010&um=1&ie=UTF-8&tbm=isch&source=og&sa=N&tab=wi&ei=pRhYUZm2HoSF4AS-olH4Cw#imgrc=qGSbVdCT2sI4YM%3A%3BXjHSmWcyRKOUOM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.ius-wiki.eu%252F_media%252Ftnh%252Fzkouska%252Fprime_dane.jpg%253Fw%253D600%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.ius-wiki.eu%252Ftnh%252Fpfuk%252Ftnh%252Fzkouska%252Fotazka-11%3B661%3B315
6. http://www.google.cz/search?hl=cs&gs_rn=7&gs_ri=psy-ab&cp=11&gs_id=3&xhr=t&q=nep%C5%99%C3%ADm%C3%A9+dan%C4%9B&qscrl=1&rlz=1T4ADSA_csCZ406CZ409&bav=on.2,or.r_qf.&bvm=bv.44442042,d.ZWU&ion=1&biw=1366&bih=590&wrapid=tljp136472846738102&um=1&ie=UTF-8&tbm=isch&source=og&sa=N&tab=wi&ei=IBpYUdeFI-qD4gSRyYDQBQ#um=1&hl=cs&qscrl=1&rlz=1T4ADSA_csCZ406CZ409&tbm=isch&sa=1&q=dan%C4%9B&oq=dan%C4%9B&gs_l=img.3..0l8j0i24l2.1145598.1146025.0.1146612.4.4.0.0.0.124.415.2j2.4.0...0.0...1c.1.7.img.AllXOZWDXgY&bav=on.2,or.r_qf.&bvm=bv.44442042,d.bGE&fp=49f38148fd93b26&biw=1366&bih=590&imgrc=BSQ8ZQUeAHA9LM%3A%3B8e9HouulljXK3M%3Bhttp%253A%252F%252Fimg.ihned.cz%252Fattachment.php%252F70%252F38185070%252Faituv3458EHJKLNk6Qeghpqz1TU2AVm%252F072-01-premieri.png%3Bhttp%253A%252F%252Fzpravy.ihned.cz%252Fc1-55372230-necas-zvysi-dane-nejvic-v-historii-ceska-predci-spidlu-i-fischera%3B1900%3B857